Examenul de bacalaureat naţional 2015 Proba E. d)

Anatomie și fiziologie umană, genetică și ecologie umană

Varianta 9

Filiera teoretică – profilul real; Filiera tehnologică – profilurile: tehnic, resurse naturale și protecția mediului; Filiera vocațională – profilul militar.

- Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

4 puncte Α

Scrieți, pe foaia de examen, noțiunile cu care trebuie să completați spațiile libere din afirmația următoare, astfel încât aceasta să fie corectă.

În procesul de eliminare, urina din ajunge în vezica urinară, apoi în

В 6 puncte

Numiți două vase de sânge care aparțin circulației mari a sângelui. Asociați fiecare vas de sânge numit cu tipul de sânge transportat.

C 10 puncte

Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- 1. Capacitatea vitală reprezintă:
 - a) capacitatea pulmonară (totală) + volumul curent + volumul rezidual
 - b) capacitatea pulmonară (totală) + volumul rezidual
 - c) volumul curent + volumul inspirator de rezervă + volumul expirator de rezervă
 - d) volumul inspirator de rezervă + volumul expirator de rezervă
- 2. Cauza diabetului zaharat este dereglarea activității:
 - a) ovarului
 - b) pancreasului endocrin
 - c) tiroidei
 - d) testiculului
- 3. Oasele care aparţin scheletului membrului inferior sunt:
 - a) carpienele și metacarpienele
 - b) clavicula și radiusul
 - c) omoplatul si humerusul
 - d) tarsienele și metatarsienele
- 4. Gonade sunt:
 - a) ovarele
 - b) ovulele
 - c) spermatozoizii
 - d) suprarenalele
- **5.** Celulele cu bastonașe:
 - a) asigură vederea colorată
 - b) conțin pigmenți
 - c) sunt localizate în coroidă
 - d) sunt stimulate de substanțe chimice

D 10 puncte

Citiţi, cu atenţie, afirmaţiile următoare. Dacă apreciaţi că afirmaţia este adevărată, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera A. Dacă apreciaţi că afirmaţia este falsă, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera F şi modificaţi parţial afirmaţia pentru ca aceasta să devină adevărată. Nu se acceptă folosirea negaţiei.

- 1. În timpul unei inspirații normale, presiunea aerului din plămâni crește.
- 2. Cistita, anexita și glomerulonefrita sunt afecțiuni ale sistemului excretor.
- 3. Biocenoza și biotopul sunt componente ale unui ecosistem.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A 18 puncte

ARN-ul mesager este unul dintre tipurile de ARN implicate în procesul de biosinteză proteică.

- a) Numiţi un alt tip de ARN implicat în procesul de biosinteză proteică, precizând o caracteristică şi funcţia îndeplinită de acesta.
- b) Sinteza unei proteine se realizează pe baza informaţiei unui fragment de ADN bicatenar, alcătuit din 888 nucleotide, dintre care 364 conţin guanină. Stabiliţi următoarele:
- numărul nucleotidelor cu timină conținute de fragmentul de ADN bicatenar (scrieți toate etapele necesare rezolvării acestei cerințe);
- secvenţa de nucleotide din catena de ADN 5'-3' complementară, ştiind că, pe catena 3'-5', secvenţa de nucleotide este următoarea: CGAGTT;
- numărul codonilor din catena de ARN mesager sintetizat prin transcripție;
- numărul legăturilor triple din fragmentul de ADN bicatenar.
- c) Completați problema de la punctul b) cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații științifice specifice biologiei; rezolvați cerința pe care ați propus-o.

B 12 puncte

Două persoane au nevoie de transfuzie cu o cantitate mică de sânge. Știind că, pe suprafaţa hematiilor unei persoane se află ambele aglutinogene/antigene (A și B), iar pe suprafaţa hematiilor celeilalte persoane se află doar aglutinogenul/antigenul A, stabiliți următoarele:

- a) grupele de sânge ale celor două persoane care au nevoie de transfuzie;
- b) un exemplu de grupă de sânge a unui potențial donator comun pentru cele două persoane;
- c) consecinţa în cazul transfuziei cu sânge provenit de la un donator incompatibil din punctul de vedere al sistemului Rh.
- d) Completaţi această problemă cu o altă cerinţă pe care o formulaţi voi, folosind informaţii ştiinţifice specifice biologiei; rezolvaţi cerinţa pe care aţi propus-o.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

1. 14 puncte

Digestia este una dintre funcțiile organismului uman.

- a) Caracterizaţi un suc digestiv care participă la transformările chimice ale alimentelor în intestinul subţire precizând: numele sucului digestiv, un exemplu de enzimă din compoziţia acestuia, un exemplu de substanţe asupra cărora acţionează enzima respectivă.
- b) Scrieţi un argument în favoarea importanţei cunoaşterii unor noţiuni elementare de igienă şi de patologie în ceea ce priveşte digestia.
- c) Construiți patru enunțuri afirmative, câte două pentru fiecare conținut, utilizând limbajul științific adecvat.

Folosiți, în acest scop, informații referitoare la următoarele conținuturi:

- Transformări fizico-chimice ale alimentelor în cavitatea bucală.
- Absorbţia intestinală.

2. 16 puncte

Sistemul nervos, analizatorii, sistemul muscular, sistemul osos şi glandele endocrine participă la realizarea funcțiilor de relație ale organismului.

- a) Enumerați cele trei segmente ale unui analizator.
- b) Explicaţi în ce constă funcţia reflexă a sistemului nervos somatic.
- c) Alcătuiți un minieseu intitulat "Principalele grupe de muşchi scheletici", folosind informația ştiințifică adecvată.

În acest scop, respectați următoarele etape:

- enumerarea a şase noţiuni specifice acestei teme;
- construirea, cu ajutorul acestora, a unui text coerent, format din maximum trei-patru fraze, folosind corect și în corelație noțiunile enumerate.